

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz. U. z 2000 r. poz. 667).

I. Cel wydania aktu

Konieczność wydania rozporządzenia wynika ze zmian w otoczeniu prawnym i gospodarczym, jakie dokonały się od momentu podpisania umowy akcesyjnej Polski z UE. Aktualnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń ciśnieniowych (Dz. U. poz. 1269, dalej: rozporządzenie obowiązujące) weszło w życie w 2003 r., tj. przed przystąpieniem Polski do UE, i obowiązuje w niezmienionym kształcie aż do teraz. Pomimo wielu podobieństw jakie są pomiędzy rozporządzeniem aktualnie obowiązującym a projektem, należało wydać nowe rozporządzenie ze względu na ilość zmian, których należało dokonać w obowiązujących przepisach oraz wprowadzenie nowych instytucji i rozwiązań. Projekt wprowadza regulacje dotyczące urządzeń, które nie są objęte dotychczas obowiązującym rozporządzeniem, i których eksploatacja prowadzona była dotychczas na podstawie warunków wydawanych przez UDT, tj. zbiorników przenośnych, rurociągów technologicznych i rurociągów pary łączących kocioł z turbogeneratorem. Projekt wprowadza też nowatorskie badania dedykowane określonym urządzeniom, np.: program badań eksploatacyjnych, analizę bezpieczeństwa eksploatacji urządzenia oraz statuuje rozwiązania, które funkcjonują w praktyce dozorowej. Ponadto, projekt wydłuża, zgodnie z oczekiwaniami przedsiębiorców, okres pomiędzy kolejnymi terminami badań, nie rezygnując jednak ze standardów, które jak dotąd, gwarantują bezpieczne eksploatowanie urządzeń ciśnieniowych przez przedsiębiorców. Wprowadzenie nowych przepisów podyktowane jest doświadczeniem i praktyką dozorową, które zadecydowały o wydłużeniu terminów badań niektórych urządzeń ciśnieniowych, czy też badań zaworów. Także te rozwiązania stanowią odpowiedź na oczekiwania przedsiębiorców. Projektowane rozporządzenie prowadzi również do uproszczenia procedur administracyjnych poprzez wprowadzenie możliwości elektronicznej formy zgłoszenia urządzenia ciśnieniowego do eksploatacji i przesyłania dokumentów urządzenia oraz dokumentów administracyjnych, jako alternatywy papierowego przekazywania tych dokumentów. Zmiany te wywołane zostały upowszechnieniem stosowania narzędzi informatycznych i wprowadzeniem ich do systemu dozoru technicznego poprzez zmianę ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (dalej: u.o.d.t., ustawa dozorowa). Zmiany te weszły w życie w 2019 r. (m.in. możliwość komunikacji elektronicznej z Urzędem Dozoru Technicznego) i stanowiły dodatkowy impuls do pracy nad przepisami rozporządzenia.

Z uwagi zatem na wielość zmian, jakich należało dokonać w obowiązujących przepisach oraz wprowadzenie nowych instytucji i rozwiązań, korzystne jest zastąpienie w całości aktualnego rozporządzenia, rozporządzeniem projektowanym, co pozwoli na zachowanie spójności, spistości oraz przejrzystości aktu wykonawczego.

II. Stan faktyczny i prawny

Przepis § 8 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 667 i z 2020 r. poz. 568, dalej: ustawa) zobowiązuje Ministra właściwego do spraw gospodarki do określenia, w drodze rozporządzenia, warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie: projektowania urządzeń technicznych, materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji urządzeń technicznych oraz do wytwarzania urządzeń technicznych, eksploataowania urządzeń technicznych oraz naprawy i modernizacji urządzeń technicznych. Przy czym, zgodnie z treścią art. 4 pkt 1 ustawy, przez

urządzenia techniczne należy rozumieć urządzenia, które mogą stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska wskutek:

1. rozprężenia cieczy lub gazów znajdujących się pod ciśnieniem różnym od atmosferycznego,
2. wyzwolenia energii potencjalnej lub kinetycznej przy przemieszczaniu ludzi lub ładunków w ograniczonym zasięgu,
3. rozprzestrzeniania się materiałów niebezpiecznych podczas ich magazynowania lub transportu.

Jak wynika z powyższego, do urządzeń technicznych zalicza się urządzenia różnej kategorii, dla których wspólnym punktem odniesienia jest możliwość wywołania przez ich ruch zagrożenia dla otoczenia.

Dokonując takiego rozróżnienia, ustawodawca w art. 5 ust. 2 ustawy zobowiązał Radę Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu, z wyłączeniem urządzeń technicznych w elektrowniach jądrowych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania tych urządzeń. W konsekwencji, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1468, dalej: rozporządzenie rodzajowe) wskazało 13 rodzajów (kategorii, grup) urządzeń technicznych:

- urządzenia ciśnieniowe, w których znajdują się ciecze lub gazy pod ciśnieniem różnym od atmosferycznego,
- zbiorniki bezciśnieniowe i zbiorniki o nadciśnieniu nie wyższym niż 0,5 bara, przeznaczone do magazynowania materiałów niebezpiecznych o właściwościach trujących lub żrących oraz do magazynowania materiałów ciekłych zapalnych, których prężność pary w temperaturze 50°C nie jest większa niż 3 bary, a temperatura zapłonu nie jest wyższa niż 61°C, z wyjątkiem zbiorników w instalacjach zasilania silników spalinowych pojazdów i zbiorników o pojemności nie większej niż 1000 dm³;
- zbiorniki, w tym cysterny, do przewozu materiałów niebezpiecznych, dopuszczone na podstawie przepisów odrębnych, z wyłączeniem zbiorników ładunkowych, będących integralną częścią konstrukcji statku żeglugi śródlądowej i objętych nadzorem technicznym instytucji klasyfikacyjnej;
- duże pojemniki do przewozu luzem materiałów niebezpiecznych (DPPL) określone w przepisach odrębnych;
- urządzenia do napełniania i opróżniania zbiorników transportowych;
- maszyny służące do przemieszczania osób lub ładunków w ograniczonym zasięgu;
- dźwigi do transportu osób lub ładunków, dźwigi budowlane i dźwigi towarowe małe;
- dźwignice linotorowe;
- przenośniki kabinowe i krzeselkowe o ruchu obrotowym, przeznaczone do celów rekreacyjno-rozrywkowych;
- urządzenia techniczne służące do przemieszczania kontenerów przy pracach przeładunkowych;

- urządzenia załadownicze, wyładownicze lub podające ładunki w ciągach technologicznych przeładowniczych;
- układnice torów, wypornice, korektory położenia służące do zawieszania i regulacji sieci trakcyjnej;
- przeciągarki pojazdów szynowych.

Ze względu na wyraźną odmienność rodzajową wymienionych grup urządzeń technicznych, wskazane jest określenie adekwatnych do ich właściwości warunków dozoru technicznego, wykonywanego przez właściwe jednostki dozoru technicznego. Dodatkowo, z uwagi na wielość rodzajów urządzeń technicznych, stopień skomplikowania ich konstrukcji i szczegółowości wymagań dozorowych niemożliwe jest określenie warunków dozoru technicznego dla wszystkich tych grup w jednym akcie wykonawczym. Stąd, od wejścia w życie ustawy o dozorze technicznym, dla zapewnienia przejrzystości przepisów dozorowych, prawodawca określał warunki dozoru technicznego dla poszczególnych kategorii urządzeń technicznych w osobnych aktach wykonawczych. W konsekwencji, obok zastępowanego rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń ciśnieniowych (Dz.U. Z 2003 r. poz. 1269), obecnie w obrocie prawnym funkcjonują jeszcze 2 inne rozporządzenia określające warunki dozoru technicznego dla zbiorników bezciśnieniowych i niskociśnieniowych:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 września 2001 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać zbiorniki bezciśnieniowe i niskociśnieniowe przeznaczone do magazynowania materiałów ciekłych zapalnych (Dz. U. z 2001 r. poz. 1211) oraz
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać zbiorniki bezciśnieniowe i niskociśnieniowe przeznaczone do magazynowania materiałów trujących lub żrących (Dz. U. z 2002 r. poz. 572).

Obok ww. rozporządzeń określających warunki dozoru dla urządzeń technicznych związanych z czynnikiem ciśnienie, funkcjonuje także rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 30 października 2018 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego urządzeń transportu bliskiego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2176). Rozporządzenie to, określa z kolei warunki techniczne dozoru technicznego dla urządzeń technicznych związanych z przemieszczaniem ludzi lub ładunków w ograniczonym zasięgu.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że proponowany przepis § 1 projektowanego rozporządzenia wpisuje się w wyrażony w art. 8 ust. 4 ustawy zamiar ustawodawcy uregulowania warunków technicznych dozoru technicznego dla urządzeń ciśnieniowych, a treść rozporządzenia pozostaje w ścisłym związku merytorycznym i funkcjonalnym z ustawą. Proponowane rozwiązanie jest kontynuacją prowadzonej od lat polityki w zakresie określania warunków dozoru technicznego dla poszczególnych grup urządzeń technicznych i wpisuje się w system dozoru technicznego w obecnym kształcie.

Przedmiotowy projekt obejmuje wyodrębnioną w nim grupę urządzeń ciśnieniowych, wymienionych w § 1 pkt 1 rozporządzenia rodzajowego, tj. urządzeń, w których znajdują się ciecze lub gazy pod ciśnieniem różnym od atmosferycznego.

III. Różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Obowiązujące rozporządzenie reguluje warunki techniczne dozoru technicznego w zakresie eksploatacji urządzeń ciśnieniowych. W tytule projektowanego rozporządzenia zrezygnowano z zapisu „w zakresie eksploatacji”, który wyznacza obszar eksploatacji urządzeń jako jedyny normowany aktualnym rozporządzeniem. Za tym, kryje się zamiar projektodawcy uregulowania wszystkich etapów życia urządzenia, zgodnie z treścią upoważnienia ustawowego, jednak bez szczegółowego wskazywania ich w tytule. W porównaniu zatem do obowiązującego stanu prawnego projekt rozporządzenia, oprócz warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji, obejmuje także warunki dozoru w zakresie: projektowania materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji, jak również warunki techniczne wytwarzania, naprawy i modernizacji urządzeń ciśnieniowych, co jest zgodne z zakresem upoważnienia określonym we wspomnianym art. 8 ust. 4 u.o.d.t.

W konsekwencji systematyka projektowanego rozporządzenia została dostosowana do szerokiego zakresu objętej nim tematyki. Paragrafy zostały pogrupowane w 7 działów. Najobszerniejszym działem jest dział V, dotyczący eksploatacji urządzeń ciśnieniowych. Składa się na niego 9 rozdziałów, z których pierwszy stanowi o wymaganiach ogólnych, drugi o badaniach urządzeń ciśnieniowych, natomiast kolejne stanowią przepisy szczególne dla określonych grup urządzeń ciśnieniowych. Ostatni dział VII zawiera przepisy przejściowe i końcowe.

Projektowane rozporządzenie uregulowało warunki techniczne dozoru technicznego urządzeń ciśnieniowych nie objętych dotychczas obowiązującym rozporządzeniem, tj. zbiorników przenośnych oraz rurociągów technologicznych i rurociągów pary łączących kocioł z turbogeneratorem. Konsekwencją objęcia zakresem rozporządzenia szeregu nowych urządzeń, było ustalenie dla nich terminów badań okresowych w załączniku nr 1 do rozporządzenia. Projektowane rozporządzenie wprowadza także załączniki: nr 2 stanowiący Wzór trwałego oznaczenia na zbiorniku przenośnym oraz załącznik nr 3, stanowiący Wzór zakresu instrukcji technologicznej naprawy metodami chemicznymi.

Projektowane rozporządzenie wprowadza również nowe formy badań określonych urządzeń ciśnieniowych. Biorąc pod uwagę wieloletnie doświadczenie w badaniach kotłów, rozwiązania obowiązujące w innych ustawodawstwach np. amerykańskim oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców, w stosunku do obowiązujących przepisów, wprowadzona została możliwość opracowania programów badań eksploatacyjnych dla urządzeń w przemyśle petrochemicznym i rafineryjnym oraz obowiązek opracowania programu badań diagnostycznych w przypadku kotłów energetycznych o wydajności powyżej 100 t/h. Program badań eksploatacyjnych jest narzędziem o charakterze fakultatywnym, przeznaczonym wyłącznie na potrzeby przemysłu petrochemicznego i rafineryjnego. Obligatoryjny natomiast jest obowiązek opracowania programu badań diagnostycznych dla kotłów energetycznych o wydajności powyżej 100 t/h. Celem jego wprowadzenia jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa kotłów, przez objęcie szczególnym badaniem co najmniej elementów pracujących w warunkach pełzania i elementów, dla których dominującym mechanizmem degradacji jest zmęczenie materiału konstrukcyjnego.

IV. Szczegółowe omówienie przepisów

W dziale I Przepisy ogólne, w § 1 projektowanego rozporządzenia, stanowiącego o jego zakresie przedmiotowym, obok kotłów parowych, kotłów cieczowych, zbiorników stałych i wytwornic acetyleny, wprowadzono zbiorniki przenośne, z wyjątkiem zbiorników eksploatowanych jako transportowe naczynia ciśnieniowe w rozumieniu przepisów o przewozie materiałów niebezpiecznych (§ 1 lit. d), i rurociągi pary łączące kocioł z turbogeneratorem oraz rurociągi technologiczne (§ 1 lit. f).

Rozporządzeniem nie objęto: szybkowarów ciśnieniowych (§ 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia rodzajowego), zbiorników na gaz skroplony lub sprężony (§ 1 pkt 1 lit. f rozporządzenia

rodzajowego), zbiorników, w tym cystern (§ 1 pkt 1 lit. g rozporządzenia rodzajowego), i rurociągów przesyłowych (§ 1 pkt 1 lit. j rozporządzenia rodzajowego).

Szybki ciśnień stanowią bardzo niewielką i nieskomplikowaną technicznie grupę urządzeń ciśnieniowych. W przypadku objęcia dozorem technicznym tego rodzaju urządzeń, organy właściwej jednostki dozoru technicznego uzgadniają warunki techniczne dozoru na podstawie art. 8 ust. 6 u.o.d.t.

Wymagania techniczne dotyczące zbiorników na gaz skroplony lub sprężony w zakresie ich projektowania, badania i udzielania homologacji zbiorników służących do napędu silników spalinowych w pojazdach, określone zostały:

- a) dla zbiorników LPG - w Regulaminie nr 67 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ),
 - b) dla zbiorników CNG i LNG - w Regulaminie nr 110 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ),
 - c) dla zbiorników H₂ sprężonego wodoru - w Regulaminie nr 134 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ),
- stanowiących załącznik do porozumienia dotyczącego przyjęcia jednolitych wymagań technicznych dla pojazdów kołowych, wyposażenia i części, które mogą być stosowane w tych pojazdach, wzajemnego uznawania homologacji udzielonych na podstawie tych wymagań (Dz. U. z 2001 r. poz. 1135).

Na podstawie ww. regulaminów, wszyscy producenci zbiorników LPG, CNG i LNG oraz H₂ sprężonego wodoru służących do napędu silników spalinowych w pojazdach, przed wprowadzeniem ich na rynek, są zobowiązani poddać je badaniom, celem uzyskania homologacji, na zgodność z wymaganiami określonymi w ww. regulaminach.

Na tej podstawie dla zbiorników, dla których udzielona została homologacja, Transportowy Dozór Techniczny przeprowadza u wytwórców krajowych badania odbiorcze.

Wymagania techniczne w zakresie budowy, badań i eksploatacji specjalistycznych urządzeń ciśnieniowych służących do napędu silników spalinowych w pojazdach, do których należy zaliczyć zbiorniki LPG, CNG i LNG oraz H₂ sprężonego wodoru, określone są w rozporządzeniu Ministra Transportu z dnia 20 października 2006 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie projektowania, wytwarzania, eksploatacji, naprawy i modernizacji specjalistycznych urządzeń ciśnieniowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1465).

Z grupy zbiorników przenośnych wyłączono spod zakresu rozporządzenia te, dla których wymagania są określone w przepisach o przewozie materiałów niebezpiecznych (m.in. Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2020 poz. 154), Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzona w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z 2011 r. poz. 641) ze zmianami obowiązującymi od dnia ich wejścia w życie w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej, ogłoszonymi we właściwy sposób).

Rurociągi przesyłowe to grupa urządzeń ciśnieniowych, która wyróżnia się swoją specyfiką. Uregulowanie dla nich warunków technicznych dozoru technicznego wymaga wydania odrębnego aktu wykonawczego ze względu na odrębność techniczną tych urządzeń i wielkość regulacji.

Przepis § 2 zawiera wyjaśnienia pojęć stosowanych w rozporządzeniu.

W dziale II, w § 3 i 4 zawarto wymagania ogólne dotyczące projektowania urządzeń ciśnieniowych. Aktualnie projektowanie i wytwarzanie urządzeń ciśnieniowych następuje na podstawie warunków uzgodnionych z organem właściwej jednostki dozoru technicznego, na mocy ww. przepisów ustawy.

W § 5 wprowadzono zasadę kierowania się uznaną praktyką inżynierską, uzgodnioną z organem właściwej jednostki dozoru technicznego, przy projektowaniu urządzeń nieobjętych w tym zakresie przepisami o ocenach zgodności i nadzoru rynku (ustawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2019 r. poz. 544, dalej:

ustawa SONZiR), ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2019 r. poz. 155)) lub o przewozie towarów niebezpiecznych. Przepis ten odnosi się w szczególności do urządzeń o niskim poziomie zagrożeń.

Uznana praktyka inżynierska jest sformułowaniem zaczerpniętym bezpośrednio m.in. z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/68/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku urządzeń ciśnieniowych (dalej: PED), która w art. 4 ust. 3 zobowiązuje do projektowania i wytwarzania oznaczonych urządzeń ciśnieniowych, w celu zapewnienia ich bezpiecznego użytkowania, zgodnie z uznaną praktyką inżynierską danego państwa członkowskiego. Termin ten zawarty jest również w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 11 lipca 2016 r. w sprawie wymagań dla urządzeń ciśnieniowych i zespołów urządzeń ciśnieniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 211, por. § 10 ust. 1), wdrażającym dyrektywę ciśnieniową (dalej: PED). Sformułowanie to, choć jest pojęciem nieostrym, zawiera w sobie materię określoną w aktualnie obowiązujących normach zharmonizowanych, specyfikacjach technicznych, instrukcjach obsługi, wytycznych, poradnikach itp.

W dziale III, w § 6 - 8 określono wymagania ogólne dla materiałów oraz ich elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji urządzeń, wymagania dotyczące ich dokumentacji, jak również wymagania co do ich oznakowania. Wskazać należy, że tytułowe terminy rozdziału tj. naprawa i modernizacja zdefiniowane zostały w art. 4 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 9.11.2018 r. o zmianie ustawy o dozorcze technicznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2518), która weszła w życie 1.01.2019 r. Należy zauważyć, że występujące w przepisie § 7 pojęcie specyfikacje techniczne, ma swoją legalną definicję zawartą w art. 9 ust. 4 ustawy dozorczej i oznacza: dokumenty określające cechy, jakie urządzenie techniczne powinno posiadać w zakresie jakości, parametrów technicznych, bezpieczeństwa lub wymiarów, w tym w odniesieniu do nazewnictwa, symboli, badań i metodologii badań, oznakowania i oznaczenia urządzenia – które powinny być stosowane przy wytwarzaniu urządzenia technicznego, materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji urządzenia technicznego. To rozumienie rozwija definicję specyfikacji technicznej zawartą w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L nr 218 str. 30 z dnia 13 sierpnia 2008 r., dalej: rozporządzenia (WE) nr 765/2008), które w art. 2 pkt 8 stanowi, że specyfikacja techniczna oznacza dokument określający wymagania techniczne do spełnienia przez produkt, proces lub usługę.

W dziale IV, w § 9 uregulowano wytwarzanie urządzeń ciśnieniowych, wskazując jako podstawę tego procesu dokumentację techniczną uzgodnioną z organem właściwej jednostki dozoru technicznego. Wytwarzanie urządzeń ciśnieniowych, nieobjętych przepisami o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku lub przepisami o przewozie towarów niebezpiecznych, będzie uzgadniane, w oparciu o uznaną praktykę inżynierską, z organem właściwej jednostki dozoru technicznego. W § 9 ust. 3 wprowadzono przepisy odrębne dotyczące wytwarzania złączy spajanych. Złącza spajane stanowią elementy łączące konstrukcję urządzeń ciśnieniowych, mając bezpośredni wpływ na bezpieczną eksploatację urządzenia. Uzgodnienie instrukcji technologicznych spajania i specyfikacji technicznych ich dotyczących jest ważne dla zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa urządzeń ciśnieniowych już na etapie wytwarzania.

Przepis § 10 projektowanego rozporządzenia wyłącza możliwość stosowania przepisów rozporządzenia, w zakresie projektowania i wytwarzania urządzeń ciśnieniowych oraz materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji, do kategorii urządzeń określonych w pkt. 1 i 2 tego przepisu, tj. do urządzeń:

1) podlegających obowiązkowej ocenie zgodności przed wprowadzeniem ich do obrotu lub oddaniem do użytku, dla których wymagania określono w bezpośrednio stosowanym unijnym

prawodawstwie harmonizacyjnym lub przepisach wdrażających unijne prawodawstwo harmonizacyjne oraz

2) urządzenia poddane w toku eksploatacji istotnym zmianom ich oryginalnej charakterystyki lub przeznaczeniu, do których zastosowano przepisy, dotyczące projektowania i wytwarzania, bezpośrednio stosowanego unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego lub przepisy wdrażające unijne prawodawstwo harmonizacyjne.

Należy zauważyć, że unijne (wspólnotowe) prawodawstwo harmonizacyjne jest terminem legalnym, zdefiniowanym w art. 2 pkt 21 rozporządzenia (WE) nr 765/2008, który stanowi, że: „wspólnotowe prawodawstwo harmonizacyjne” oznacza każdy akt prawny Wspólnoty harmonizujący warunki wprowadzania produktów do obrotu”. Do tej definicji odwołuje się przepis art. 4 pkt 24 ustawy SONZiR, stanowiąc, że „Ilekcroć w ustawie jest mowa o: (...) unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym – należy przez to rozumieć prawodawstwo, o którym mowa w art. 2 pkt 21 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.

Termin "unijne prawodawstwo harmonizacyjne" SOZiNR stosuje również w przepisach art: 4a pkt 1, 4b pkt 1, 4c pkt 1, art: 7, art. 11, art. 21, art. 24 ust. 2a, art. 28 ust. 1 pkt 7 i 8, art. 30 ust. 1, art. 31 ust. 1. Natomiast wyrażenie „przepisy wdrażające unijne prawodawstwo harmonizacyjne”, SOZiNR stosuje w: art: 7, art. 21 ust. 2, art. 28 ust. 1 pkt 8, art. 30 ust. 1, art. 31 ust. 1.

Dla przykładu można wskazać, że przepis § 10 odnosi się do wymagań zawartych w przepisach poniżej powołanych dyrektyw UE oraz w przepisach krajowych wdrażających te dyrektywy UE:

- 2014/68/UE (dyrektywa ciśnieniowa),
- 2014/29/UE (dyrektywa dotycząca prostych zbiorników ciśnieniowych),
- 2006/42/WE (dyrektywa maszynowa),
- 2014/30/UE (dyrektywa dotycząca kompatybilności elektromagnetycznej),
- 2014/35/UE (dyrektywa dotycząca niskonapięciowych wyrobów elektrycznych),
- 2010/35/UE (dyrektywa dotycząca ciśnieniowych urządzeń transportowych),
- 2014/34/UE (dyrektywa dotycząca atmosfery wybuchowej),
- 93/42/EWG (dyrektywa dotycząca wyrobów medycznych) oraz
- rozporządzenie UE 2016/426 (GAR).

Projektodawca nie zdecydował się wymienić tych przepisów imiennie w rozporządzeniu, z uwagi na fakt, że ich rewizja na poziomie unijnym, powstanie nowych aktów prawnych czy zmiana polskich rozporządzeń wdrażających te dyrektywy każdorazowo pociągałaby za sobą obowiązek zmiany przedmiotowego rozporządzenia. Nie zmienia to jednak faktu, że pojęcie „unijne prawodawstwo harmonizacyjne” nie jest pojęciem niedookreślonym. Różnorodność rodzajowa urządzeń ciśnieniowych, odmienne warunki pracy i zastosowanie dla jakich są projektowane, obliguje producentów i wytwórców do odwoływania się do wielu z powyższych aktów w celu zapewnienia bezpiecznej produkcji i funkcjonowania tych urządzeń. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że branża ciśnieniowa tj. producenci, importerzy i wytwórcy, jako adresaci projektowanego rozporządzenia od lat stosują ww. przepisy krajowe i europejskie, a także zawarte w nich wymagania odnoszące się do wytwarzanych przez nich wyrobów.

Wskazać także należy, że pojęcie „istotnej zmiany” jest bliskoznaczne pojęciu „znacząca modyfikacja”, występującemu w dyrektywach nowego podejścia. Istotna zmiana, w rozumieniu dyrektyw, oznacza zatem taką zmianę wyrobu pierwotnego (sprzed zmiany), która spowoduje, że podczas ponownej oceny zgodności zmieniony już wyrób (tu: urządzenie ciśnieniowe) będzie mieć całkowicie nowe cechy (albo chociaż jedną inną cechę) i przez to stanie się nowym wyrobem.

Innymi słowy, istotną zmianę należy rozumieć jako zmianę powodującą wzrost poziomu zagrożeń modyfikowanego urządzenia w stosunku do pierwotnego poziomu tych zagrożeń. W przypadku stwierdzenia na podstawie analizy modyfikacji, że nastąpił wzrost poziomu zagrożeń, eksploatujący będzie miał czynienia z nowym urządzeniem, dla którego powinny mieć zastosowanie wymagania w zakresie projektowania i wytwarzania.

Dział V projektowanego rozporządzenia, dotyczący eksploatacji urządzeń ciśnieniowych, usystematyzowano w rozdziały, obejmując każdym z nich poszczególne rodzaje urządzeń ciśnieniowych. Rozdział 1 dotyczy wymagań ogólnych, mających zastosowanie do każdego urządzenia ciśnieniowego.

W § 11 ust. 1 przewidziano możliwość elektronicznej formy zgłoszenia urządzenia ciśnieniowego do eksploatacji. Wprowadzona zmiana wynika ze zmiany przepisu art. 33 u.o.d.t., która weszła w życie 1.01.2019 r. i służy cyfryzacji obsługi w jednostkach dozoru technicznego, w celu ułatwienia przedsiębiorcom kontaktu z urzędem. Przepis § 11 ust. 2 określa zakres dokumentacji, jaką eksploatujący ma obowiązek dołączyć do zgłoszenia. Zwrócić należy uwagę na przepis § 11 ust. 2 pkt 2, który odnosi się do przypadków, gdy eksploatujący na swoją odpowiedzialność dobrał i wyposażył urządzenie (np. zbiornik ciśnieniowy) w niezbędny osprzęt ciśnieniowy (np. armaturę) oraz osprzęt zabezpieczający (np. zawory bezpieczeństwa), tj. wówczas kiedy nie ma wytworzenia zespołu urządzeń ciśnieniowych, o którym mowa w przepisach o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. Ocena wyjściowego poziomu bezpieczeństwa w takiej sytuacji, będzie analizą mającą na celu potwierdzenie, czy urządzenie wyposażone przez eksploatującego, bądź na jego odpowiedzialność w niezbędny osprzęt ciśnieniowy (np. armaturę,) i osprzęt zabezpieczający (np. zawór bezpieczeństwa) oraz podłączone do instalacji zapewni równorzędny poziom bezpieczeństwa jak w przypadku, gdyby urządzenie wraz z jego wyposażeniem zostało wytworzone oraz poddane ocenie zgodności jako zespół urządzeń ciśnieniowych. W § 11 ust. 2 pkt 3 wprowadzono możliwość podania informacji o nominalnej i minimalnej grubości ścianek w innym dokumencie niż rysunek urządzenia ciśnieniowego. Choć dyrektywa PED nie wymaga podawania tych danych na rysunku urządzenia ciśnieniowego, jak również samego rysunku urządzenia, to jednak informacje te są niezbędne do prawidłowego wykonania badań technicznych. W § 11 ust. 2 pkt 4 lit. a) wymieniono listę dokumentów, jakie należy przedstawić w sytuacji, gdy urządzenie jest wyposażone w automatykę zabezpieczającą.

W § 11 ust. 2 pkt 4 lit. c) *in fine* rozszerzono obowiązek eksploatującego do załączenia, obok opisu doboru osprzętu zabezpieczającego, także opis automatyki zabezpieczającej i osprzętu ciśnieniowego. Informacje te są niezbędne do prawidłowego wykonania badań technicznych urządzeń ciśnieniowych. Zapis § 11 ust. 3 umożliwia przeprowadzenie przez eksploatującego rozruchu urządzenia przed wydaniem decyzji zezwalającej na eksploatację, celem sprawdzenia prawidłowości działania osprzętu ciśnieniowego (np. armatury, wodowskázów przy kotłach parowych) i zabezpieczającego (np. zaworów bezpieczeństwa). Przepis § 11 ust. 4 wyłącza stosowanie do zbiorników przenośnych przepisów § 11 ust. 2 pkt 1, 3 i 4.

W § 12 wskazano wymagania dotyczące opisu technicznego urządzenia ciśnieniowego, przy zgłaszaniu urządzenia do eksploatacji. W tym zakresie zrezygnowano z obowiązku wskazania lokalizacji urządzenia, bowiem informację tę należy podać w planie usytuowania urządzenia ciśnieniowego, o którym mowa w § 11 ust. 2 pkt 4 lit. b) projektu. W § 12 pkt 3 zawarto obowiązek określenia w opisie: parametrów paleniska, charakterystyk i rodzajów czynników grzewczych i ogrzewanych, o ile dane te mają zastosowanie do konkretnych urządzeń. W § 12 pkt 4 wprowadzono obowiązek zawarcia wykazu nastaw osprzętu zabezpieczającego i automatyki zabezpieczającej, co ma związek z parametrami i charakterystykami z § 12 pkt 3 i jest istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa eksploatacji urządzeń ciśnieniowych.

Przepis § 13 ust. 1 określa minimalny zakres instrukcji eksploatacji urządzeń ciśnieniowych. W § 13 ust. 1 pkt 8 wprowadzono obowiązek wskazania sposobu posadowienia urządzenia, co ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo eksploatacji. W § 13 ust. 6, z uwagi na objęcie

rozporządzeniem zbiorników przenośnych, wprowadzanych do obrotu także w zespole urządzeń ciśnieniowych oznakowanym CE, wprowadzono zapis stanowiący o możliwości ograniczenia instrukcji eksploatacji urządzenia ciśnieniowego do instrukcji dołączonej przez wytwórcę zespołu.

Wskazać należy, że oznakowanie CE jest zdefiniowane w art. 4 pkt 18 Ustawy z 13.04.16 o systemach zgodności i nadzoru rynku, która wskazuje, że: Ilekroć w ustawie jest mowa o: (...) oznakowaniu CE –należy przez to rozumieć oznakowanie CE w rozumieniu art. 2 pkt 20 rozporządzenia (WE) nr 765/2008. Rozporządzenie to z kolei stanowi, że oznakowanie CE oznacza oznakowanie, za pomocą którego producent wskazuje, że produkt spełnia mające zastosowanie wymagania określone we wspólnotowym prawodawstwie harmonizacyjnym przewidującym jego umieszczenie.

Przepis § 14 stanowi o niezbędnych warunkach bezpiecznej eksploatacji urządzeń ciśnieniowych.

Przepis § 15 wskazuje warunki, w jakich urządzenie może zostać otwarte. W § 15 ust. 2 określone zostały warunki wejścia do urządzeń ciśnieniowych, w których może nastąpić przekroczenie dopuszczalnych temperatur lub stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia.

Przepis § 16 stanowi o warunku dokonania zmiany nastaw osprzętu zabezpieczającego lub jego połączeń z urządzeniem ciśnieniowym lub z atmosferą.

Przepis § 17 określa katalog części, które w przypadku uszkodzenia lub zużycia mogą być zastąpione odpowiednimi elementami, zgodnie z dokumentacją składaną przy zgłoszeniu urządzenia ciśnieniowego do organu właściwej jednostki dozoru technicznego.

W § 18 ust. 1 wskazano katalog elementów nienastawialnych urządzeń ciśnieniowych, m.in. podzespoły układu automatyki zabezpieczającej. W § 18 ust. 2 ustalono zasadę zastępowania elementów takimi, jakie zostały określone w dokumentacji składanej do organu właściwej jednostki dozoru technicznego lub w księdze rewizyjnej urządzenia. W § 18 ust. 3 zdaniu pierwszym zawarto obowiązek wystawienia przez organ dozoru protokołu nastawy dla nowo instalowanych zaworów bezpieczeństwa. Przepis ten odnosi się do zaworów nieoznakowanych znakiem CE, np. wprowadzonych na rynek Polski przed 01.05.2004 r. Jednocześnie w zdaniu drugim przepisu, zwolniono z tego obowiązku nowo instalowane zawory bezpieczeństwa posiadające oznakowanie CE. W § 18 ust. 4 obok obowiązku dokumentowania wymiany elementów w księdze rewizyjnej urządzenia, dodano obowiązek jej dokumentowania także w książce ruchu urządzenia, dla którego taką książkę się prowadzi. Z dotychczasowego doświadczenia wynika, że takie zapisy były dokonywane w książce ruchu, pomimo braku prawnego wymogu. Należy zaznaczyć, że w książce ruchu zapisu dokonuje eksploatujący lub osoba obsługująca (o której mowa w § 19), natomiast w księdze rewizyjnej zapisu dokonuje wyłącznie inspektor dozoru technicznego.

W § 19 określono wymagania, jakie powinny spełniać osoby obsługujące urządzenia ciśnieniowe.

W § 20 ust. 1 określono wymagania książki ruchu urządzeń. Ponadto, w ust. 3 wprowadzono możliwość prowadzenia książki ruchu także w formie elektronicznej.

Przepis § 21 wprowadza wspomniany wyżej program badań eksploatacyjnych. Przepis ten umożliwia wykorzystanie odpowiednich norm w celu opracowania programu badań eksploatacyjnych, indywidualnych dla danego urządzenia ciśnieniowego będącego elementem instalacji. Przepis jest nie tylko wyjściem naprzeciw oczekiwaniom branży, ale jest także efektem postępu technologicznego w zakresie badań urządzeń ciśnieniowych w instalacjach procesowych w przemyśle rafineryjnym oraz usystematyzowaniem sposobu opracowania programu w uznanych normach międzynarodowych. Eksploatujący zobowiązany będzie do samodzielnego ustalania badań diagnostycznych oraz sporządzania

wniosków z badań, stanowiących o stopniu bezpieczeństwa urządzenia ciśnieniowego. Program będzie przygotowywany na podstawie analizy bezpieczeństwa eksploatacji i w oparciu o standardy techniczne, odpowiednie normy, specyfikacje techniczne oraz znajomość stanu technicznego urządzenia. Dokument taki pozwoli na określenie i wykazanie czynników wpływających na urządzenie oraz warunków pracy tego urządzenia, jak również ich wpływu na stan urządzenia i poziom jego bezpiecznej eksploatacji. Powołana w przepisie, analiza bezpieczeństwa eksploatacji, służąca przygotowaniu programu, umożliwi sporządzanie oceny przydatności urządzenia do bezpiecznej eksploatacji w określonym okresie; narzędzie to jest opisane w normach międzynarodowych (norma nr API 580, API 581 oraz EN 16991).

Wskazać należy, że zgodnie z definicją wypracowaną przez Polski Komitet Normalizacyjny, zawartą na stronach www.pkn.pl, norma jest dokumentem normatywnym, stosowanym na zasadzie dobrowolności, powszechnie dostępnym i zaakceptowanym przez uznaną jednostkę normalizacyjną. Norma ustala zasady, wytyczne lub charakterystyki dotyczące różnej działalności jej wyników: jest zatwierdzana na zasadzie konsensusu, przeznaczona do powszechnego i wielokrotnego stosowania, zaakceptowana przez wszystkie zainteresowane strony jako korzyść dla wszystkich i wprowadza kodeks dobrej praktyki oraz zasady racjonalnego postępowania przy aktualnym poziomie techniki. PKN wskazuje przy tym, że postanowienia normy powinny być oparte na podstawach naukowych oraz danych sprawdzonych pod względem słuszności technicznej, ekonomicznej i użytkowej; powinny uwzględniać aktualny stan wiedzy oraz poziom techniki osiągnięty lub możliwy do osiągnięcia w najbliższym czasie; powinny również być możliwe do realizacji oraz absolutnie sprawdzalne.

Zgodnie z treścią art. 2 pkt 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE, do celów tego rozporządzenia stosuje się poniższe definicje:

„1) „norma” oznacza specyfikację techniczną przyjętą przez uznaną jednostkę normalizacyjną do wielokrotnego lub ciągłego stosowania, zgodność z którą nie jest obowiązkowa i którą jest jedna z następujących norm:

- a) „norma międzynarodowa” oznacza normę przyjętą przez międzynarodową jednostkę normalizacyjną;
- b) „norma europejska” oznacza normę przyjętą przez europejską organizację normalizacyjną;
- c) „norma zharmonizowana” oznacza normę europejską przyjętą na podstawie złożonego przez Komisję wniosku do celów zastosowania prawodawstwa harmonizacyjnego Unii;
- d) „norma krajowa” oznacza normę przyjętą przez krajową jednostkę normalizacyjną.

Rozdział 2 w dziale V „Eksploatacja” zawiera przepisy dotyczące rodzajów, zakresów i terminów badań technicznych.

W § 22 zawarto przepisy stanowiące o badaniach odbiorczych, okresowych i doraźnych. W § 22 ust. 2 wskazano zakres czynności podejmowanych w ramach badań odbiorczych. Przepis § 22 ust. 3 zwalnia z części badań odbiorczych, urządzenia lub zespoły urządzeń ciśnieniowych, które podlegały badaniom w ramach procesu oceny zgodności. Przepis § 22 ust. 4 określa rodzaje badań okresowych i doraźnych. Przepisy § 22 ust. 5 i 6 stanowią przepisy szczególne do badań, odpowiednio zbiorników przenośnych i rurociągów, odsyłając w tym zakresie kolejno do rozdziałów 7 i 9.

Przepis § 23 ust. 1 dotyczy zakresu rewizji wewnętrznej. W ust. 2 przepisu, możliwość uzupełnienia lub zastąpienia oceny wizualnej innymi badaniami, została uzależniona od jej uzgodnienia z organem właściwej jednostki dozoru technicznego. Dotychczasowa praktyka

wykazuje bowiem, że uzupełnienie lub zastąpienie oceny wizualnej, uzgadnia się uprzednio z organem właściwej jednostki dozoru technicznego.

W § 24 scharakteryzowano próbę ciśnieniową, wskazując że wykonuje się jako próbę hydrauliczną. Przepis § 24 ust. 2 tego przepisu wprowadza stałą wartość ciśnienia próbnego w sytuacji, gdy nie jest ona określona. Dotychczasowa praktyka dozorowa wykazuje, że wartość ciśnienia próbnego wynosząca $1,25 \times$ ciśnienie dopuszczalne jest właściwa do oceny stanu technicznego urządzenia. Przepis § 24 ust. 3 zezwolił organowi właściwej jednostki dozoru technicznego do ustalenia innej niż określona w dokumentacji, czy w § 24 ust. 2, wartości ciśnienia próbnego. Jej ustalenie uzależniono od parametrów eksploatacyjnych (temperatura i ciśnienie) oraz warunków pracy urządzenia ciśnieniowego. Warunki pracy (np. środowisko pracy, czynnik roboczy) mogą bowiem wpływać na własności materiału, co skutkuje koniecznością określenia niższej wartości ciśnienia próby ciśnieniowej. Konsekwencją ustalenia wartości ciśnienia próbnego, zgodnie z § 24 ust. 3, jest zawarty w § 24 ust. 4 obowiązek opracowania instrukcji przeprowadzenia próby ciśnieniowej, w uzgodnieniu z organem właściwej jednostki dozoru technicznego. Przepis § 24 ust. 5 i 6 stanowią odpowiednio, o temperaturze płynu próbnego podczas przeprowadzania próby ciśnieniowej oraz o sposobie przeprowadzenia próby.

W § 25 zawarto przepisy stanowiące o warunkach i wyniku przeprowadzenia próby ciśnieniowej.

W § 26 przewidziano możliwość zastąpienia próby hydraulicznej inną próbą lub badaniem innego rodzaju.

W § 27 wprowadzono możliwość zastąpienia zewnętrznych oględzin urządzenia ciśnieniowego, zewnętrzną oceną wizualną stanu ścianek oraz wprowadzono zalecenie przeprowadzenia prób funkcjonalnych.

W § 28 wskazano podstawy obowiązku przeprowadzenia badań doraźnych eksploatacyjnych. Katalog funkcjonujący w obowiązującym rozporządzeniu, rozszerzono o przypadki zmiany podzespołu nastawialnego wchodzącego w skład układu automatyki zabezpieczającej (§ 28 pkt 5) oraz zmiany paliwa (§ 28 pkt 7), które traktować należy jako doprecyzowanie dotychczasowej praktyki. Zmiana paliwa wymusza dokonanie zmian w automatyce sterującej palnika i automatyce zabezpieczającej oraz może wpłynąć na mechanizmy degradacji w urządzeniu ciśnieniowym. Wprowadzona przesłanka zmiany eksploatującego, ujęta w § 28 pkt 10 projektu, spowoduje konieczność przeprowadzenia badania doraźnego eksploatacyjnego, wyłącznie wówczas, gdy wywoła zmiany warunków eksploatacji urządzeń. Zauważyć należy, że zapis taki spójny jest z treścią przepisu art. 15a u.o.d.t. stanowiącym o nowym eksploatującym urządzenie techniczne.

Przepis § 29 nakłada na organ właściwej jednostki dozoru technicznego obowiązek ustalenia zakresu badań doraźnych, z uwzględnieniem okoliczności, jakie uzasadniają ich przeprowadzenie. Należy zauważyć, że projektowany przepis odnosi się do każdego rodzaju badań doraźnych.

Przepis § 30 określa czynności, jakie eksploatujący powinien wykonać w przypadku niebezpiecznego uszkodzenia urządzenia ciśnieniowego oraz nieszczęśliwego wypadku. W § 30 ust. 1 wprowadzono obowiązek zabezpieczenia urządzenia i powiadomienia organu właściwej jednostki dozoru technicznego, w przypadku niebezpiecznego uszkodzenia urządzenia ciśnieniowego. W przypadku natomiast niebezpiecznego uszkodzenia urządzenia ciśnieniowego, które może spowodować zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska, na eksploatującym spoczywać będzie obowiązek niezwłocznego podjęcia działań eliminujących zagrożenie (§ 30 ust. 2) i zabezpieczenia miejsca zdarzenia tak, by była możliwość zebrania dowodów i ustalenia przyczyn zdarzenia (§ 30 ust. 4). Obok powyższych działań, eksploatujący będzie mógł wykonać prace, zapewniające

bezpieczeństwo eksploatacji urządzeń sąsiadujących lub czynności określone w przepisach odrębnych (§ 30 ust. 5). Na eksploatającym spoczywać będzie również obowiązek udzielenia wyjaśnień organowi właściwej jednostki dozoru technicznego, w tym udostępnienie dokumentacji (§ 30 ust. 6). Ponadto, przepis § 30 ust. 3 nałożył na organ właściwej jednostki dozoru technicznego obowiązek przeprowadzania badań doraźnych powypadkowych lub poawaryjnych, w celu ustalenia przyczyn zdarzenia, sformułowanie wniosków dotyczących działań zapobiegawczych oraz ich wdrożenie. Brak dotychczas tych zasad utrudniał wykonywanie zadań ustawowych z przyczyn leżących po stronie eksploatającego, stąd też zaistniała konieczność doprecyzowania przepisów.

Należy zauważyć, że pojęcia „niebezpieczne uszkodzenie” i „nieszczęśliwy wypadek” funkcjonują w art. 19 u.o.d.t. i art. 64 u.o.d.t.

Przepis § 31 projektu stanowi o warunkach, terminach i zakresie, w jakich eksploatający ma obowiązek przygotować urządzenie ciśnieniowe do przeprowadzania badań technicznych (§ 31 ust. 1), w tym także badań urządzeń ciśnieniowych, objętych programem badań eksploatacyjnych (§ 31 ust. 2).

Przepis § 32 ust. 1, stanowiąc o maksymalnych terminach badań technicznych urządzeń ciśnieniowych, odsyła do załącznika nr 1 rozporządzenia. W warunkach określonych w § 32 ust. 2, dopuszczono możliwość skrócenia okresu między terminami badań przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego. W § 32 ust. 3 dopuszczono możliwość ustalenia przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego, warunków eksploatacji i dozoru, dla urządzeń z zakresu urządzeń określonych w załączniku jako „Pozostałe”. Należy zwrócić uwagę, że przepis § 32 ust. 3 pkt 4 umożliwia określenie rodzaju, zakresu i terminów badań technicznych dla urządzeń ciśnieniowych nieujętych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, ponieważ wiele z nich nie wymaga badań z częstotliwością określoną w przedmiotowym załączniku; urządzenia mieszczące się w kategorii „Pozostałe” stanowią mniej niż 10% wszystkich urządzeń ciśnieniowych. Należy wskazać, że przedmiotowy przepis ma szczególne znaczenie z punktu widzenia praktyki dozorowej i dużych przedsiębiorstw. W sytuacji kiedy inspektor podczas badania np. w dużym zakładzie, uzna, iż dane urządzenie jest jeszcze w stanie pracować, jednak nie do kolejnego terminu badania określonego przez rozporządzenie, bez projektowanego zapisu będzie on zmuszony każdorazowo wstrzymać eksploatację urządzenia, nawet jeżeli w chwili badania stan urządzenia tego jeszcze nie wymaga. W konsekwencji, w przypadku zakładów pracujących w trybie ciągłym (np. przemysł rafineryjny, petrochemiczny, czy chemiczny) organ dozoru technicznego zmuszony będzie zatrzymać nie tylko badane urządzenie, lecz całą instalację w której urządzenie się znajduje. Konsekwencje takiego działania mogą mieć znaczące skutki finansowe dla przedsiębiorców (np. Orlenu, Lotosu, Anwilu). Ponadto, jako przewidywany efekt rezygnacji z rozwiązania wprowadzanego § 32 ust. 1 i 2 projektu należy wskazać wzrost liczby odwołań od takich decyzji organu dozoru, kierowanych do ministra właściwego ds. gospodarki, wobec konieczności odmowy wydania decyzji zezwalającej na eksploatację urządzenia. Proponowany przepis jest zatem korzystny dla przedsiębiorców, którzy w przeciwnym wypadku musieliby zatrzymywać produkcję i narażać się na straty z tym związane.

Odnosząc się natomiast do § 32 ust. 3 pkt 3 należy zwrócić uwagę, że określenie form dozoru dla urządzeń technicznych, ustawa o dozorcze technicznym pozostawiła w gestii właściwych jednostek dozoru technicznego, nie przekazując upoważnienia ministrowi właściwemu ds. gospodarki do ich określenia w rozporządzeniu. Określenie formy dozoru przez jednostki dozoru technicznego na etapie wytwarzania zostało uregulowane w przepisie art. 8 ust. 2, który stanowi, że „formę wykonywania dozoru technicznego ustala się w toku uzgadniania dokumentacji technicznej”. Natomiast określenie formy dozoru technicznego przez organ dozoru technicznego na etapie eksploatacji reguluje przepis art. 14 ust. 4 stanowiąc, że „organ właściwej jednostki dozoru technicznego ustala formę dozoru technicznego, jaką będzie objęte to urządzenie w decyzji zezwalającej na eksploatację urządzenia”. Ponadto należy

wskazać, że powołana w § 32 ust. 3 kategoria urządzeń „Pozostałe” funkcjonuje także w załączniku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia z 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń ciśnieniowych. Konieczność jej pozostawienia także w projektowanym rozporządzeniu związana jest ze stałym postępowaniem technicznym w dziedzinie urządzeń technicznych. Ograniczenie urządzeń ciśnieniowych wyłącznie do tych wprost nazwanych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, spowodowałoby konieczność rezygnacji z dozoru nad nowymi urządzeniami, które nie mieściłyby się w żadnej kategorii np. przez nieznaczną zmianę parametrów technicznych. W § 33, w celu uniknięcia problemów związanych z liczeniem terminów, doprecyzowano dotychczasowe zasady w tym zakresie. Termin pierwszej okresowej rewizji zewnętrznej ustalony zostanie od daty wydania decyzji zezwalającej na eksploatację urządzenia ciśnieniowego. Natomiast termin pierwszej okresowej rewizji wewnętrznej lub rewizji głównej i próby ciśnieniowej ustalony zostanie od daty wytworzenia urządzenia ciśnieniowego, z uwzględnieniem jego stanu technicznego.

W § 33 projektu wskazano na termin pierwszej okresowej rewizji zewnętrznej, termin pierwszej okresowej rewizji wewnętrznej lub rewizji głównej i próby ciśnieniowej.

W § 34 projektu umożliwiono odroczenie okresowej rewizji wewnętrznej lub próby ciśnieniowej po przeprowadzeniu z wynikiem pozytywnym badania doraźnego eksploatacyjnego. Ponieważ jest to badanie przeprowadzane na wniosek eksploatującego, jego zakres będzie każdorazowo ustalany z organem właściwej jednostki dozoru technicznego zgodnie z treścią § 29.). Dla przykładu wskazać można, że odroczenie przedmiotowego badania będzie możliwe z uwagi na konieczność zapewnienia ciągłości produkcji.

W § 34 ust. 2 zmieniono okres o jaki można przesunąć rewizję wewnętrzną z 10 na 12 lat, wyłączając jednak z tego przywileju stacje tankowania, dla których okres ten wynosi 10 lat. Wyodrębnienie stacji tankowania jest zapisem nowym, który był niezbędny ze względu na inny charakter pracy tych zbiorników (m.in. częstotliwość ich napełniania

W przypadku zbiorników podziemnych, o których mowa w poz. 74 i 76 załącznika nr 1, terminy badań okresowych w zakresie rewizji wewnętrznej są określone odpowiednio co 5 lat (poz. 74) lat i 6 lat (poz. 76); w przypadku wyposażenia tych zbiorników w funkcjonującą ochronę elektrochemiczną, terminy tych badań mogą być przedłużone przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego maksymalnie odpowiednio do 10 lat (poz. 74) i 12 lat (poz. 76).

W rozdziale 3, obejmującym § 35 – 41, uregulowano warunki eksploatacji kotłów.

Przepis § 35 stanowi o warunkach eksploatacji kotłów wyposażonych w więcej niż jeden przyrząd wodowskazowy w przypadku niesprawności jednego z nich.

Przepis § 36 stanowi o warunkach eksploatacji kotłów wyposażonych w więcej niż jedno urządzenie zasilające w przypadku niesprawności jednego z nich.

Przepis § 37 stanowi o terminach i sposobie sprawdzania sterowanych zaworów bezpieczeństwa kotłów.

W § 38 ust. 1 wprowadzono obowiązek, polegający na objęciu programem badań diagnostycznych kotłów parowych o wydajności pary większej niż 100 t/h. Program badań diagnostycznych, o którym stanowi przepis, dotyczy urządzeń eksploatowanych w energetyce zawodowej, szczególnie elementów kotłów i rurociągów energetycznych pracujących w wysokich temperaturach. W § 38 ust. 2 określono terminy rewizji wewnętrznej komór kotłów parowych o oznaczonej wydajności pary, w § 38 ust. 3 natomiast wyłączono spod obowiązku rewizji wewnętrznej komory kotłów o średnicy wewnętrznej nie większej niż 160 mm.

Przepis § 39 określa, jakie informacje ma zawierać instrukcja eksploatacji kotłów parowych i cieczowych z organicznymi nośnikami ciepła.

Przepis § 40 ust. 1 określa, jakie informacje ma zawierać instrukcja eksploatacji kotła sodowego. Przepis § 40 ust. 2 zawiera obowiązek wyposażenia kotła w niezależne wyjście na zewnątrz, natomiast § 40 ust. 3 wskazuje zakres badań umożliwiających ocenę wyjściowego poziomu bezpieczeństwa urządzenia i związane z nimi obowiązki proceduralne. W § 40 ust. 4 określono zakres badań okresowych kotła sodowego, obejmujący pomiary grubości ścianek rur powierzchni ogrzewalnej, jak również określono terminy pierwszego i drugiego pomiaru, a w § 40 ust. 5 termin kolejnych pomiarów. W § 40 ust. 6 określono dodatkowe obowiązki eksploatującego związane z odstawieniem kotła oraz z awaryjnym spustem wody.

W § 41 określono szczególne warunki eksploatacji kotła piekarskiego. Wskazane zostały obowiązki eksploatującego kocioł piekarski w zakresie czynności poprzedzających rozpalenie kotła piekarskiego oraz wykrycia uszkodzenia lub nieszczelności dwóch rur w jednym rzędzie lub pięciu rur ogółem. Ze względu na ryzyko niebezpieczeństwa, w przypadku wykrycia uszkodzenia oraz w przypadku wykrycia nieszczelności na całych rurach, obowiązki eksploatującego zostały rozszerzone.

W rozdziale 4, w § 42 – 51, uregulowano warunki eksploatacji zbiorników stałych przeznaczonych na gazy skroplone i skroplone schłodzone.

W § 42 określono wartość dopuszczalnego stopnia napełnienia zbiornika na gaz skroplony z wyłączeniem propanu i butanu oraz mieszanin propan - butan, jak również zbiornika przeznaczonego na gaz skroplony schłodzony. Należy zauważyć, że inna jest wartość dla gazów palnych i trujących, wyszczególnionych w przepisach ADR, a inna dla pozostałych rodzajów gazów. Ponadto, w § 42 ust. 3 wskazano dopuszczalne mierniki stopnia tego napełnienia. W § 43 i 44 określono sposób obliczenia stopnia napełnienia zbiorników według metody odpowiednio wagowej i pojemnościowej.

W § 45 określono maksymalną pojemność napełnienia zbiornika na gazy i mieszaniny propanu oraz butanu na 85%. Należy zauważyć, że objętość cieczy w zbiorniku w trakcie napełniania, to nie to samo, co zdefiniowany wcześniej stopień napełnienia zbiornika. Zapis w projekcie umożliwia określenie wartości stopnia napełnienia zbiornika w zależności od maksymalnej temperatury.

W § 46 zobowiązano do zachowania należytych procedur celem bezpiecznej eksploatacji zbiornika.

W § 47 enumeratywnie wskazano, jakie dane zawierać powinna książka ruchu zbiornika lub książka napełnień. Projekt wprowadza możliwość dokumentowania napełnień zbiornika również w formie elektronicznej.

Przepis § 48 uzależnia od zgody organu właściwej jednostki dozoru technicznego możliwość napełnienia zbiornika gazem innym niż wymieniony na tabliczce fabrycznej.

Przepis § 49 ust. 1 stanowi o terminach i zakresie kontroli zaworów bezpieczeństwa. W § 49 ust. 2, uwzględniając oczekiwania przedsiębiorców, wydłużono termin kontroli działania i nastaw zaworów z 6 do 9 lat, z zastrzeżeniem, że wytwarzający nie określił krótszego terminu badania. W przypadku stacji tankowania pojazdów, termin kontroli zaworów ustalono na 8 lat.

W § 50 ust. 1 określono warunki pod jakimi jedno z den zbiornika podziemnego nie musi być przykryte warstwą ziemi. Przepis § 50 ust. 2 dotyczy zakresu badania odbiorczego zbiorników podziemnych. W § 50 ust. 3 nałożono obowiązek odkopania zbiornika, w przypadku stwierdzenia uszkodzeń powierzchni wewnętrznej zbiornika.

W § 51 wyłączono stosowanie przepisów tego rozdziału w stosunku do zbiorników w instalacjach ziemnych.

W rozdziale 5, obejmującym § 52 – 56, uregulowano warunki eksploatacji zbiorników stałych z wykładzinami, których przykładowe rodzaje wymieniono w § 52.

W § 53 ust. 1 i 2 określono wymagania w zakresie środków i procedur służących przygotowaniu i przeprowadzeniu kontroli, zakresu okresowej kontroli wykładziny i jej częstotliwości. W przepisie § 53 ust. 3 utrzymano obowiązek wpisania wyniku kontroli do książki ruchu zbiornika.

Przepis § 54 dotyczy warunków eksploatacji zbiornika z wymurówką lub inną wykładziną izolacyjną.

Przepis § 55 stanowi o warunkach rewizji wewnętrznej oraz próby ciśnieniowej zbiornika z wykładziną.

Przepis § 56 wprowadza możliwość, żeby próba ciśnieniowa zbiornika z wykładziną została przeprowadzona bez usuwania wykładziny, jeżeli podczas kontroli zbiornika nie stwierdzono uszkodzeń.

Rozdział 6 zawierający jedyny § 57, dotyczy eksploatacji zbiorników stałych w instalacjach ziemnych. Przepis zobowiązuje do konserwacji zaworów bezpieczeństwa i kontroli ich działania w odstępach czasu określonych w instrukcji eksploatacji, jednak nie dłuższych niż 6 miesięcy dla instalacji amoniakalnych, a dla pozostałych instalacji ziemnych nie dłuższych niż 12 miesięcy. W § 57 ust. 3 został wprowadzony obowiązek opracowania planu kontroli, w przypadku, gdy dokumentacja instalacji przewiduje okresowe kontrole działania automatyki zabezpieczającej. Wprowadzone zmiany wynikają z dotychczasowych doświadczeń i dostosowują przepisy do postępu technologicznego w tym zakresie.

W rozdziale 7, obejmującym § 58 – 66, uregulowano warunki eksploatacji zbiorników przenośnych.

Przepis § 58 ust. 1 dotyczy badań umożliwiających ocenę wyjściowego poziomu bezpieczeństwa zbiorników. Przepisy § 58 ust. 2 - 5 wprowadzają warunki szczególne badań odbiorczych i okresowych zbiorników.

W § 59 nałożono na organ właściwej jednostki dozoru technicznego obowiązek uwzględnienia Polskich Norm i specyfikacji technicznych oraz instrukcji eksploatacji przy przeprowadzaniu badań okresowych i doraźnych.

Przepis § 60 nakłada na organ właściwej jednostki dozoru technicznego obowiązek właściwego oznaczenia zbiornika, w zależności od jego rodzaju, ze wskazaniem daty następnego badania okresowego.

W § 61 w ust. 1 - 3 określono wymagania i procedury związane z badaniami okresowymi i doraźnymi, wykonywanymi na wniosek eksploatującego.

W § 62 zawarto uregulowania szczególne dotyczące badań odbiorczych, okresowych i doraźnych urządzenia ciśnieniowego wchodzącego w skład zespołu urządzeń ciśnieniowych, w rozumieniu przepisów o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku.

W § 63 w ustępach 1 - 5 określono warunki i procedury napełniania zbiorników przenośnych.

Przepis § 64 dotyczy postępowania ze zbiornikiem niedopuszczonym do eksploatacji ze względu na stan techniczny i nieprzeznaczonym do naprawy.

W § 65 określono maksymalny okres użytkowania zbiorników.

Przepis § 66 statuuje bezwzględny zakaz usuwania oznakowań i oznaczenia zbiornika.

W rozdziale 8, obejmującym § 67 – 74, uregulowano warunki eksploatacji wytwornic acetyleny.

W § 67 ust. 1 określono wymagania dla acetylenowni, jako miejsca, gdzie mogą być eksploatowane wyłącznie wytwornice acetyleny stałe, a w ust. 2 także wymagania dla miejsca eksploatacji wytwornic przenośnych. Wymagania techniczne dla acetelenowni zostały uregulowane w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji i magazynowaniu gazów, napełnianiu zbiorników gazami oraz używaniu i magazynowaniu karbidu.

W § 68 nałożono wymóg ustawienia wytwornicy w sposób umożliwiający swobodny dostęp do niej przy każdej czynności łączącej się z jej użytkowaniem.

W § 69 ust. 1 wskazano szczegółowe wymagania, jakie muszą zostać spełnione przy eksploatacji wytwornic acetyleny. W § 69 ust. 2 zawarto zakaz stosowania w otoczeniu eksploatowanej wytwornicy, urządzeń lub przedmiotów mogących wywołać zapłon acetyleny.

W § 70 zobowiązano do dołączenia, obok wymienionej w § 11 ust. 2, dodatkowej dokumentacji w celu uzyskania decyzji zezwalającej na eksploatację wytwornicy acetyleny stałej.

W § 71 rozszerzono w stosunku do projektowanego § 22 ust. 4, zakres badania umożliwiającego ocenę wyjściowego poziomu bezpieczeństwa wytwornicy acetyleny.

Przepis § 72 zawiera wytyczne dla ciśnienia próbnego podczas próby ciśnieniowej wytwornic acetyleny i rodzajów bezpieczników acetylenowych.

W § 73 dopuszczono możliwość symulowania warunków ruchowych wytwornicy acetyleny, w celu sprawdzenia działania osprzętu zabezpieczającego i ciśnieniowego przed jej uruchomieniem.

Przepis § 74 ust. 1 stanowi, że pobór acetyleny nie może przekraczać przepustowości bezpiecznika acetylenowego. Przepis § 74 ust. 2 zawiera wytyczne do napełniania bezpieczników acetylenowych wodnych.

W rozdziale 9, obejmującym § 75 – 81, uregulowano warunki eksploatacji rurociągów technologicznych i rurociągów pary łączących kocioł z turbogeneratorem.

Przepis § 75 zobowiązuje do dołączenia, obok wymienionej w projektowanym § 11 ust. 2, dodatkowej dokumentacji, w celu uzyskania decyzji zezwalającej na eksploatację rurociągu.

W § 76 w stosunku do projektowanego przepisu § 22 ust. 2, rozszerzono o obowiązek wykonania pomiarów początkowego położenia elementów rurociągu, zakres badań odbiorczych, w przypadku użytkowania rurociągu w warunkach pełzania materiału lub w podwyższonych temperaturach.

W § 77 rozszerzono, w stosunku do projektowanego przepisu § 13 ust. 1 i § 76, treść instrukcji eksploatacji dla rurociągu pracującego w stacji redukcyjno - schładzającej.

W § 78 określono terminy i sposób przeprowadzania sprawdzeń zaworów głównych stacji redukcyjno - schładzającej z funkcją bezpieczeństwa rurociągów pary.

W § 79 rozszerzono o dodatkowe czynności, w stosunku do projektowanego przepisu § 22, rewizję zewnętrzną rurociągu.

W § 80 określono zakres rewizji głównej rurociągu oraz warunki jej przeprowadzenia.

W § 81 uregulowano termin wykonania próby ciśnieniowej rurociągu.

W nowym dziale VI wprowadzono przepisy dotyczące naprawy i modernizacji urządzeń ciśnieniowych.

W § 82 ust. 1 zawarto katalog dokumentów, jakie należy uzgodnić z organem właściwej jednostki dozoru technicznego, w celu dokonania modernizacji urządzenia. W § 82 ust. 2 zawarto wykaz dokumentacji technicznej niezbędnej do naprawy urządzenia metodami chemicznymi, natomiast w § 82 ust. 3, wykaz dokumentacji technicznej niezbędnej do naprawy elementów obciążonych ciśnieniem. Przepis § 82 ust. 4 stanowi o obowiązku przedłożenia organowi właściwej jednostki dozoru technicznego uzgodnionej z nim dokumentacji.

W § 83 określono obowiązki spoczywające na eksploatującym po dokonaniu naprawy lub modernizacji urządzenia ciśnieniowego w postaci sporządzenia poświadczenia wykonania naprawy lub modernizacji. Przepis określa jakie dokumenty eksploatujący powinien dołączyć do poświadczenia wykonania naprawy lub modernizacji urządzenia ciśnieniowego. Rodzaj dokumentacji wymaganej przez jednostkę dozoru technicznego została wskazana zgodnie z dotychczasowym doświadczeniem w uzgadnianiu naprawy lub modernizacji.

Zgodnie z art. 9 ust. 1b ustawy u.o.d.t. podmiot wykonujący okazjonalnie naprawę lub modernizację nie ma obowiązku posiadania uprawnień (o których mowa w art. 9 ust. 1 u.o.d.t.), Proces naprawy lub modernizacji w takim przypadku powinien być nadzorowany przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego. W ramach tego nadzoru organ właściwej jednostki dozoru technicznego wykonuje odpowiednie czynności, które powinny być określone w uzgodnieniu, o którym mowa w art. 17 ust. 1 u.o.d.t., i które powinny być udokumentowane (np. częściowe badanie doraźne modernizacji zbiornika dwuprzestrzennego przez inspektora dozoru technicznego, z którego także powinien zostać sporządzony protokół).

W § 84 wprowadzono przepisy szczególne, dotyczące obowiązków eksploatującego po zakończeniu naprawy urządzenia ciśnieniowego metodami chemicznymi.

W dziale VII, w § 86 – 87 zawarto przepisy przejściowe i końcowe.

Załącznik nr 1 do projektu wskazuje m.in. terminy badań okresowych dla urządzeń ciśnieniowych w nim wskazanych.

W oparciu o osiągnięcia praktyki inżynierskiej zaproponowano optymalne terminy badań technicznych dla danego typu urządzeń ciśnieniowych. Zarówno doświadczenie jak i postęp technologiczny pozwoliły ograniczyć ilość urządzeń z formą dozoru pełnego, poprzez ograniczenie parametrów dopuszczalnych dla poszczególnych urządzeń ciśnieniowych (np. dla zbiorników całkowicie wypełnionych wodą dla których $TD \leq 40^{\circ}C$, bez względu na pojemność określono formę dozoru uproszczonego, dla którego nie są wymagane badania techniczne). Określenie częstotliwości badań poprzedzone zostało pogłębioną analizą, i na podstawie jej wyników podjęto decyzje w sprawie. badań technicznych, form dozoru jak również konieczności prowadzenia książki ruchu.

Z załącznika nr 1 Formy dozoru technicznego i terminy badań technicznych z grupie Kotły:

- w stosunku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia wykreślono kotły o wydajności ≥ 100 t/h nowe lub zmodernizowane, gdyż większość kotłów w energetyce zostało poddane modernizacji,
- usunięto podział sterylizatorów na szpitalne i inne, podnosząc jednocześnie granicę podległości pod dozór pełny wymagający okresowych badań technicznych z minimum 10 litrów na 20 litrów,
- w pkt 10 pod dozór wprowadzono także smażalnice ciśnieniowe gazowe lub elektryczne, gdyż do tej pory nie było określonej formy dozoru dla tych urządzeń,

W grupie Kotły parowe o $PD > 0,5$ bara z nośnikiem ciepła innym niż woda, w stosunku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia, nie wprowadzono nowych urządzeń. Zmieniono natomiast formę dozoru z ograniczonego na pełny, co nie zmienia sposobu prowadzenia badań technicznych dla tego rodzaju urządzeń.

W grupie Kotły parowe o $PD \leq 0,5$ bara bez wprowadzania nowych urządzeń, zmieniono formę dozoru z ograniczonego na pełny w pozycji kotłów nienazwanych tj. pozostałe, co nie zmienia sposobu prowadzenia badań technicznych dla tego rodzaju urządzeń.

W grupie Kotły wodne o mocy cieplnej od 60 do 110 MW zmieniono terminy badań technicznych jak dla kotłów wodnych o mocy cieplnej powyżej 110 MW. Jest to ewidentne udogodnienie dla przedsiębiorców. Ze względu na fakt, iż takie urządzenia na co dzień są pod opieką służb technicznych, terminy badań zostały wydłużone.

W grupie Kotły cieczowe o $TD > 110^{\circ}\text{C}$ inne niż wodne zmieniono formę dozoru dla kotłów małych z ograniczonego na pełny, co nie zmienia sposobu prowadzenia badań technicznych dla tego rodzaju urządzeń.

W grupie Kotły cieczowe o $TD \leq 110^{\circ}\text{C}$ zmieniono formę dozoru z ograniczonego na pełny w pozycji kotłów nienazwanych tj. pozostałe, co nie zmienia sposobu prowadzenia badań technicznych dla tego rodzaju urządzeń.

W grupie Zbiorniki stałe, w tym wymienniki ciepła, o $PD \times V > 300$ bar $\times$ litr i $PD > 0,7$ barów: wydłużono okresy badań dla zbiorników stałych użytkowanych w blokach energetycznych, gdyż usunięto pozycję 2 z obecnie obowiązującego rozporządzenia (dla kotłów nowych i zmodernizowanych) i ujednolicono terminy badań kotłów jak dla pozycji pierwszej. Ponieważ w większości wypadków możliwość przeprowadzenia badań okresowych dla urządzeń w blokach energetycznych istnieje podczas postoju bloku, zrównano terminy badań zbiorników współpracujących z kotłami energetycznymi:

- w dwóch rodzajach zbiorników wypełnionych całkowicie wodą zmieniono dozór z ograniczonego na pełny, co nie zmienia sposobu prowadzenia badań technicznych dla tego rodzaju urządzeń, natomiast dla $TD \leq 40^{\circ}\text{C}$, bez względu na pojemność określono formę dozoru uproszczonego, dla którego nie są wymagane badania techniczne;
- na podstawie wieloletniej praktyki inżynierskiej zaproponowano najbardziej optymalne terminy badań technicznych dla:
 - wymienników płaszczowo – rurowych typu JAD;
 - zbiorników aparatów do piaskowania lub śrutowania zasilanych sprężonym powietrzem;
 - zbiorników cieczy uszczelniających przy pompach i kompresorach;

- filtrodulników sieciowych o $TD > 110^{\circ}\text{C}$;
- zbiorników magazynowych sprężonego argonu, helu lub azotu oraz mieszanek gazów osłonowych zawierających dwutlenek węgla, stosowanych np. w procesach spawalniczych oraz zbiorników – walców suszących w maszynach papierniczych i zbiorników magazynowych sprężonego tlenu i wodoru;
- zbiorników naziemnych na gazy skroplone oraz zbiorników na gazy skroplone schłodzone inne niż w lp. 80 i zbiorników podziemnych na gazy skroplone;
- zbiorników stałych wytworzonych jako zbiorniki przenośne (przekwalifikowane);
- w dwóch rodzajach zbiorników sprężonego powietrza wolno stojących zmieniono formę dozoru z ograniczonego na pełny, co nie zmienia sposobu prowadzenia badań technicznych dla tego rodzaju urządzeń;
- w zbiornikach sprężonego powietrza użytkowanych w układach wyłączników wysokiego napięcia zmieniono dozór z ograniczonego na pełny, co nie zmienia sposobu prowadzenia badań technicznych dla tego rodzaju urządzeń;
- w zbiornikach w agregatach sprężarkowych sprężonego powietrza zmieniono dozór z ograniczonego na pełny, co nie zmienia sposobu prowadzenia badań technicznych dla tego rodzaju urządzeń;
- w naczyniach wzbiorczych w instalacjach centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej i w instalacjach chłodniczych o parametrach: przeponowe o $PD < 8$ bar i $V < 1000$ litrów, zmieniono dozór z ograniczonego na pełny, co nie zmienia sposobu prowadzenia badań technicznych dla tego rodzaju urządzeń.

Celem objęcia całej grupy urządzeń dozorem pełnym było uporządkowanie przepisów dotyczących badań doraźno – kontrolnych i okresowych oraz uregulowanie ich w sposób jak najbardziej jasny dla eksploatujących te urządzenia. W aktualnym stanie prawnym (§ 26 i załącznik nr 1) w stosunku do tej grupy urządzeń, badania doraźno – kontrolne przeprowadzane są z częstością ustaloną w załączniku do rozporządzenia. Terminy tych badań są takie same jak dla badań okresowych. Ze względu na to, że są to badania przeprowadzane w tych samych terminach co badania okresowe, to mają taki sam zakres. Dodatkowo, ponieważ koszty badań są jednakowo określone, to nie ma potrzeby ich rozróżniania. Zmiana ta wynika z dotychczasowej praktyki i w konsekwencji nie będzie miała wpływu na bezpieczeństwo tych urządzeń, jak również nie będzie miała wpływu na eksploatujących te urządzenia.

W związku z uregulowaniem w projektowanym rozporządzeniu warunków dozoru także dla zbiorników przenośnych i rurociągów technologicznych, w załączniku zawarto formy dozoru także dla poszczególnych ich rodzajów.

V. Podleganie notyfikacji

Zawarte w projekcie regulacje stanowią przepisy techniczne w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt podlega procedurze notyfikacji.

VI. Oświadczenie o zgodności projektu rozporządzenia z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej oraz informacja o przedstawieniu projektu właściwym organom i instytucjom UE

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

VII. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia będzie miał wpływ na funkcjonowanie mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorstw. Nie spowoduje to jednak zwiększenia kosztów eksploatacji urządzeń ciśnieniowych objętych projektowanymi przepisami. Rozwiązania przyjęte w projekcie zostały wypracowane w trakcie obowiązywania aktualnie obowiązujących przepisów w tym zakresie i stanowią dotychczasową praktykę.

VIII. Udostępnienie projektu w BIP RCL

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej, z dniem przekazania go do uzgodnień międzyresortowych. Ponadto, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006), projekt rozporządzenia zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

IX. Wejście w życie

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.